

Maandag 8 juli 2019

Grote Zaal 20.00 uur

Amsterdam Sinfonietta

Candida Thompson, viool/leiding

Pablo Sáinz Villegas, gitaar

Manuel de Falla 1876-1946

Suite uit 'El amor brujo' (1915)

(arrangement voor kamerorkest:

Bram Kortekaas; 2019)

Introducción y Escena

Canción del amor dolido

A medianoche

Danza ritual del fuego

Pantomima

Danza del terror

Danza del juego de amor

Final

Joaquín Rodrigo 1901-1999

Fantasia para un gentilhombre (1954)

Villano y ricercare

Españoleta y fanfarria de la caballería de

Nápoles

Danza de las hachas

Canario

PAUZE

Manuel de Falla

Suite popular española (arrangement voor
strijkorkest: Thomas Beijer; 2019)

Danza del molinero

(uit 'El sombrero de tres picos'; 1919)

El pano moruño

Asturiana

Jota

Nana

Canción

Polo

(uit 'Siete canciones populares españolas';
1914)

Francisco Tárrega 1852-1909

Gran Jota de Concierto

Maurice Ravel 1875-1937

Vocalise-étude en forme de habanera (1907)

Traditioneel

Spaanse romance

Luigi Boccherini 1743-1805

Grave assai

Fandango

(uit 'Gitaarkwintet in D', G. 448)

TOELICHTING

Spaanse muziek is in de concertzaal altijd geliefd geweest. Maar de trendsetters waren vreemd genoeg geen Spanjaarden; dat waren Franse componisten als Bizet (met *Carmen*) en Chabrier (met *España*), aangestoken door de vurigheid en exotiek van hun buurland. Spanje zelf was toen economisch bankroet, cultureel geïsoleerd en internationaal monddood.

Manuel de Falla was een van de eersten die zich revancheerden op alle buitenlandse imitatiemuziek: hij kende de Spaanse folklore van binnenuit. In het ballet *El amor brujo* (Liefdesmagie), bijvoorbeeld, portretteerde hij de besloten zigeuncultuur levensechter dan al zijn voorgangers. In het verhaal wordt de liefde tussen Candela en Carmelo voortdurend gedwarsboomd door de jaloerse geest van haar gestorven echtgenoot. Met een rituele vuurdans – Falla's beroemdste creatie – probeert Candela de geestverschijning vergeefs te verdrijven. Dat lukt pas wanneer zij hem naar een afgelegen grot lokt en de dageraad aanbreekt: de ban is verbroken, de liefde overwint.

Ook in de *Suite popular española* blijft Falla dicht bij het authentieke Spanje: hier harmoniseerde hij op originele wijze een aantal traditionele melodieën uit diverse provincies – en dus niet alleen uit de flamencoprovincie Andalusië, waar de focus van vele Spaanse en niet-Spaanse componisten ligt.

Klassiek en elegant

Joaquín Rodrigo toont een ander aspect van Spaanse muziek: klassiek en elegant. Het uitgangspunt voor zijn *Fantasia para un gentilhombre* (de 'gentilhombre' is gitaarvirtuoos Andrés Segovia) was een zestal oude dansen, in de zeventiende eeuw

gecomponeed door zijn landgenoot Gaspar Sanz. Rodrigo voorzag ze van zijn eigenaardige harmoniek met knisperende dissonanten. Het tweede deeltje omvat een 'Fanfare van de cavalerie van Napels'; niet verwonderlijk, want Napels behoorde in Sanz' tijd tot het Spaanse rijk. Het slotdeel Canario is gebaseerd op een volksliedje van de Canarische Eilanden, maar Rodrigo voegde daaraan tegen het slot een kanarie-imitatie toe (al heeft de naam van de eilanden daar niets mee van doen).

Van Francisco Tárrega kent iedereen wel iets sinds Nokia een motief van hem kaapte voor de overbekende ringtone. Tárrega was een van de eerste concertgitaristen; er bestond nog weinig repertoire, dus schreef hij dat zelf. De *Gran Jota de Concierto* geeft de gelijknamige traditionele dans uit Aragón de allure van een grandioos concertstuk.

Spaanse pastiche

Maurice Ravels *Vocalise-étude en forme de habanera*, vandaag uitgevoerd door gitaar en viool solo, is een van die Spaanse pastiches uit Frankrijk. Het karakteristieke habanera-ritme, overgewaaid uit Cuba, had de Spaanse danscafés veroverd en werd vervolgens rond 1900 door Franse componisten als 'typisch Spaans' binnengehaald. Ravels harmonische kleuringen echter zijn volop Frans.

De relatie tussen Spanje en Italië – het werk van Rodrigo verwees er al naar – klinkt ook door bij Luigi Boccherini, een Italiaan die hofcomponist van de Spaanse koning werd. In Madrid raakte Boccherini gefascineerd door Spaanse volksmuziek en de gitaar. Het beroemdste bewijs daarvan is het *Gitaarkwintet* waaruit twee delen klinken.

Michiel Cleij

Amsterdam Sinfonietta werd in 1988 opgericht. Het orkest speelt zonder dirigent, wat grote inzet en betrokkenheid van de musici vraagt. Het repertoire is bijzonder veelzijdig en reikt van barok tot hedendaags. Graag vestigt het orkest aandacht op onbekende of nieuwe muziek; heel wat stukken zijn bij Amsterdam Sinfonietta in première gegaan. Geregeld zijn er multidisciplinaire concerten waarin muziek wordt gecombineerd met videokunst, theater of dans. Het ensemble gaat regelmatig op internationale tournees met beroemde solisten, onder wie celliste Sol Gabetta, violiste Patricia Kopatchinskaja, klarinettist Martin Fröst en bariton Thomas Hampson.

Candida Thompson werd in 1995 concertmeester van Amsterdam Sinfonietta. Sinds 2003 is ze tevens artistiek leider. Opgeleid bij David Takeno aan de Guildhall School of Music and Drama in Londen behaalde zij haar solistendiploma met onderscheiding. Na een vervolgstudie in Canada won zij diverse prijzen op concoursen. Als solist trad zij wereldwijd op. Zij is tevens een gepassioneerd kamermusicus en speelde met onder meer Isaac Stern, Janine Jansen en Isabelle Faust. 'De meester van de gitaar', zo werd **Pablo Sáinz Villegas** door de beroemde tenor Plácido Domingo genoemd. Hun muzikale samenwerking is slechts een van de pieken in de carrière van de Spaanse gitarist. Sáinz Villegas overtuigt het publiek met zowel intiem solorepertoire als imposante stadionconcerten. Zijn optredens in gerenommeerde zalen, van Carnegie Hall tot Het Concertgebouw, bezorgden hem de eretitel 'ambassadeur van de Spaanse gitaar'. Sáinz Villegas wijdt zich ook aan filantropie: hij deed muziekprojecten met kinderen in diverse probleemregio's, zoals in Latijns-Amerika.

Manuel de Falla was one of the first Spanish composers to achieve international fame. Falla was intimately acquainted with Spanish folk music. His authentic depiction of Spanish gypsy culture in the ballet *El amor brujo* (Love, the magician) was groundbreaking. The famous Ritual Fire Dance is just one highlight.

The music of Joaquín Rodrigo depicts a very different Spain. He used the seventeenth century Spanish dances by Gaspar Sanz as the basis for a concerto for guitar virtuoso Andrés Segovia (the 'gentilhombre' from the title). Rodrigo accompanied the melodic lines with his own characteristic brand of harmonies.

Francisco Tárrega (the posthumous provider of the well-known Nokia ringtone) was one of the first concert guitarists. He composed his own impressive showpieces, including the *Gran Jota*, based on a compelling dance from the province of Aragón.

Maurice Ravel's *Vocalise-étude* proves just how popular Spanish dance rhythms were in France around 1900 – although the habanera (a Cuban dance) was exotic even for most Spaniards. Ravel's sumptuous harmonies ensure that the piece maintains its distinctive French sound.

Luigi Boccherini provided an earlier but just as effective cross-pollination. He was an Italian who became famous as a court composer in Madrid, where he fell audibly under the spell of the guitar and Spanish folk music.

Translation: Eileen Stevens

EN VERDER...

Online

Uw concertbezoek gaat online verder! Deel uw concertervaring op social media. Bekijk concertfragmenten op Facebook, beluister de mooiste muziek via onze Spotify-playlist, of neem een kijkje achter de schermen via Instagram. Tip: op concertgebouw.nl/ontdek gaat er een wereld voor u open.

ZomerConcerten Live!

Geniet nog even na van het concert tijdens *ZomerConcerten Live in de Spiegelzaal!* Met vanavond een ontmoeting met gitarist Pablo Sáinz Villegas. U bent van harte welkom.

zo 04/08
20.00 uur
Kleine Zaal

BankGiro Loterij

Het Concertgebouw en de BankGiro Loterij zijn trots op hun jarenlange samenwerking. Sinds 2000 schenkt de loterij jaarlijks een substantieel bedrag; in 2018 was dat bijna 2 miljoen euro. Dit wordt onder meer besteed aan de verduurzaming van het gebouw. Nieuw vanaf dit jaar zijn de BankGiro Loterij ZomerConcerten: meer dan tachtig concerten in juli augustus, van klassiek en filmmuziek tot pop en jazz. Deelnemers van de BankGiro Loterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting. Kijk op zomerconcerten.nl.

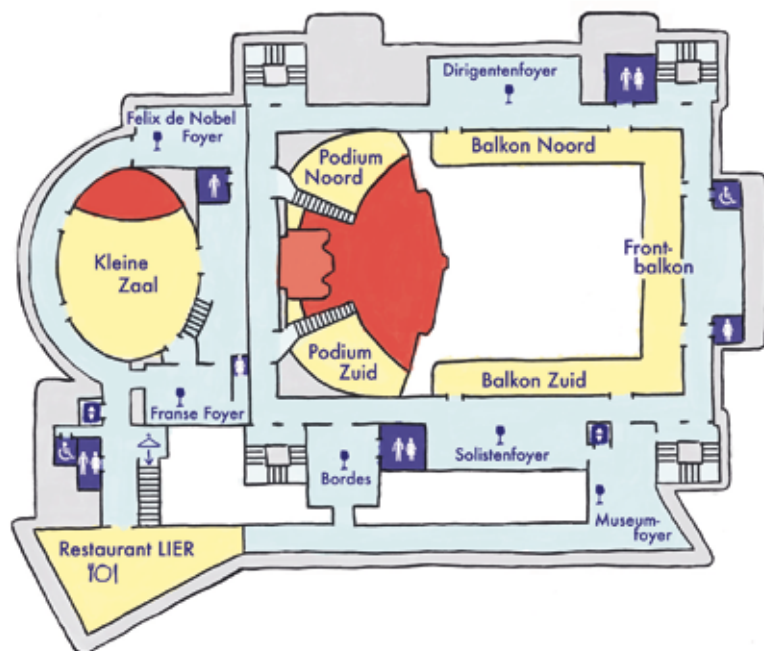
Optimaal genieten

Veel van onze bezoekers willen optimaal van de muziek genieten door geconcentreerd en in stilte te luisteren. Wij vragen u daarom hinderlijke geluiden, zoals hoesten, zoveel mogelijk te vermijden. Zet uw telefoon op 'stil' en houd er rekening mee dat ook oplichtende schermen de concentratie kunnen verstoren.

Concerttip

El Muro Tango: nostalgisch en Noors
Pianist Juan Pablo de Lucca, kleinzoon van tangozanger Alberto Castillo, formeerde vanuit Oslo het kwintet El Muro Tango. De intense muziek van dit vijftal is jazzy, modern en energiek.

PLATTEGROND VAN HET CONCERTGEBOUW

KLASSIEK VOOR IEDEREEN

CLASSIC *f*M

LUISTER VIA DE KABEL • CLASSIC FM APP • WWW.CLASSICFM.NL

PARTNER VAN *Melome* ENJOY THE BEAUTY OF CLASSICAL MUSIC